

KONVENCIJA BROJ 102

O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI (MINIMALNI STANDARDI), 1952. god.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, koju je u Ženevi sazvaio Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada i koja se sastala 04. juna 1952. god. na svom trideset petom zasjedanju, budući da je odlučila da usvoji izvjesne prijedloge koji se odnose na minimalne standarde socijalne sigurnosti, pitanje koje predstavlja petu tačku dnevnog reda zasjedanja, i budući da je odlučila da ti prijedlozi dobiju formu Međunarodne konvencije, usvaja dana 28. juna 1952. god. sljedeću konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o socijalnoj sigurnosti (Minimalni standardi), 1952. god.:

Dio I

OPĆE ODREDBE

Član 1.

1. U smislu ove konvencije:
 - a) izraz „propisan“ znači određen nacionalnim zakonodavstvom ili na osnovu njega;
 - b) izraz „prebivalište“ odnosi se na uobičajeno mjesto stanovanja na teritoriji države članice, a izraz „stanovnik“ označava lice koje je stalno nastanjeno na teritoriji države članice;
 - c) izraz „supruga“ odnosi se na ženu koju izdržava muž;
 - d) izraz „udovica“ odnosi se na ženu koju je izdržavao muž u vrijeme svoje smrti;
 - e) izraz „dijete“ odnosi se na dijete mlađe od uzrasta kada završava školovanje ili dijete mlađe od 15 godina, prema tome kako bude propisano;
 - f) izraz „staž“ odnosi se bilo na period uplaćivanja doprinosa, bilo na period zaposlenja, bilo na period stalnog prebivanja, bilo na ma kakvu kombinaciju ovih perioda, prema tome kako bude propisano.
2. U smislu članova 10., 34. i 49., izraz „beneficije“ odnosi se ili na njegu koja se pruža direktno ili na davanje naknada za troškove koje je zainteresovani imao.

Član 2.

- Svaka država članica za koju je ova konvencija na snazi dužna je:
- a) da primijeni;
 - I) Dio I
 - II) najmanje tri od dijelova II, III, IV, V, VI, VIII, IX i X među kojima bar jedan od dijelova IV, V, VI, IX i X;
 - III) odgovarajuće odredbe dijelova XI, XII i XIII; i
 - IV) dio XIV; i
 - b) da označi u svojoj ratifikaciji za koje od dijelova II do X preuzima obaveze koje proističu iz konvencije.

Član 3.

1. Država članica čija privredna i medicinska sredstva nisu u dovoljnoj mjeri razvijena, može, ako to javni organ vlasti smatra neophodnim, jednom izjavom priloženom uz ratifikaciju, zadržati sebi pravo da se koristi privremenim izuzecima iz sljedećih članova: 9.d); 12.(2); 15.d); 18.(2); 21. c), 27.d); 33.b); 34.(3); 41.d); 48.c); 55.d) i 61.d).

2. Svaka država članica koja je dala izjavu u smislu paragrafa 1. ovog člana treba da u godišnjem izvještaju o primjeni ove konvencije, koji je dužna da podnese u smislu čl. 22. Ustava Međunarodne organizacije rada, navede svaki izuzetak za koji je zadržala pravo korištenja:

- a) bilo da razloži zbog kojih je to učinila još uvijek postoje;
- b) bilo da se počev od određenog datuma odriče prava korištenja izuzetka.

Član 4.

1. Svaka država članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može kasnije izvijestiti generalnog direktora Međunarodnog ureda rada da prihvata obaveze koje proističu iz konvencije u pogledu jednog od dijelova II do X, ili više njih, a koji u njenoj ratifikaciji nisu bili naznačeni.

2. Obaveze predviđene u paragrafu 1. ovog člana smatraće se sastavnim dijelom ratifikacije i imat će isto dejstvo od datuma njihove notifikacije

Član 5.

Kada je u cilju primjene ma kojeg od Dijelova II-X ove konvencije, naznačenih u ratifikaciji, država članica obavezna da zaštiti propisane kategorije lica, u procentu ne nižem od označenog procenta lica u radnom odnosu ili stanovnika, ta je država članica dužna, prije nego što se obaveže na primjenu jednog takvog dijela, da provjeri da li je ovaj procenat ostvaren.

Član 6.

U cilju primjene Dijelova II, III, IV, V, VIII (u pogledu zdravstvene zaštite), IX ili X ove konvencije, država članica može uzeti u obzir zaštitu koja proističe iz osiguranja koje u smislu nacionalnog zakonodavstva nije obavezno za zaštićena lica, ako ovo osiguranje:

- a) kontrolišu javni organi vlasti ili njime, u skladu sa propisanim normama, zajednički upravljaju poslodavci i radnici; i
- b) obuhvata znatan dio lica čija zarada ne premašuje zaradu kvalifikovanog radnika – muškarca;
- c) zadovoljava, zajedno sa ostalim oblicima zaštite, odgovarajuće odredbe konvencije.

Dio II

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Član 7.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi, dužna je da, u skladu sa niže navedenim članovima ovoga dijela, obezbijedi zaštićenim licima beneficije, ako njihovo stanje zahtijeva ljekarsku njegu preventivnog ili kurativnog karaktera.

Član 8.

Nepredviđene situacije trebaju uključivati bilo kakvo oboljenje, bez obzira na uzrok, trudnoću, porođaj i njihove posljedice.

Član 9.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

- a) propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% od ukupnog broja zaposlenih lica, kao i supruge i djecu lica tih kategorija; ili
- b) propisane kategorije radno sposobnog stanovništva koja broje najmanje 20% ukupnog broja stanovnika; ili
- c) propisane kategorije stanovnika koji broje najmanje 50% ukupnog broja stanovnika; ili
- d) ako je data izjava radi primjene čl. 3., propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% od ukupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica, kao i supruge i djecu lica tih kategorija.

Član 10.

1. Beneficije obuhvataju najmanje:

- a) u slučaju bolesti:
 - I) njegu ljekara opće medicine, uključujući i kućnu posjetu; i
 - II) njegu specijalista koja se pruža u bolnicama pacijentima koji leže u bolnicama, kao i njegu specijalista koja se pacijentima može pružiti van bolnica; i
 - III) snabdijevanje osnovnim farmaceutskim proizvodima po receptu ljekara ili drugog stručnog lica; i
 - IV) smještaj u bolnicu ako je to potrebno; i
- b) u slučaju trudnoće i porođaja kao i njihovih posljedica:
 - I) prije porođaja, pri porođaju kao i poslije porođaja njegu koju pruža specijalista ili kvalificirane babice; i
 - II) smještaj u bolnici, ako je to potrebno.

2. Korisnik ili hranilac porodice može biti obavezan da učestvuje u troškovima zdravstvene zaštite u slučaju bolesti. Pravila kojima se reguliše ovo pitanje trebaju biti takva da učešće u troškovima ne predstavlja suviše veliki teret.

3. Beneficije koje se daju saglasno ovom članu treba da doprinesu očuvanju, ponovnom uspostavljanju ili poboljšanju zdravlja zaštićene osobe i njene radne sposobnosti i da zadovoljavaju njene lične potrebe.

4. Ministarstva vlade ili ustanove koji dodjeljuju ove beneficije trebaju, svim odgovarajućim sredstvima, podsticati zaštićena lica da se obraćaju općim zdravstvenim službama koje su odobrili javni organi vlasti.

Član 11.

Beneficije navedene u članu 10. treba da u osiguranom slučaju budu obezbjeđene bar zaštićenim licima, koja su navršila ili čiji je hranilac porodice navršio određeni staž koji se smatra potrebnim kako bi se spriječila zloupotreba.

Član 12.

1. Beneficije navedene u članu 10. trebaju biti obezbjeđene tokom trajanja osiguranog slučaja, s tim, da u slučaju bolesti mogu biti ograničena na 26 nedjelja za svaki pojedini slučaj. Međutim, zdravstvena zaštita se ne može obustaviti sve dok se prima beneficija za bolest, a posebnim odredbama treba predvidjeti mogućnost proširenja ovog ograničenja, ako se radi o bolestima za koje se, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, zahtijeva duža njega.

2. Kada je data izjava u vezi s primjenom člana 3. na snazi, trajanje beneficija može biti ograničeno na 13 sedmica u bilo kom slučaju.

Dio III

BENEFICIJE ZA BOLEST

Član 13.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbjeđi beneficije za bolest u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 14.

Osigurani slučaj obuhvata nesposobnost za rad usljed bolesti koja povlači gubitak zarade definisan nacionalnim zakonodavstvom.

Član 15.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

a) propisane kategorije zaposlenih lica koji broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica;

b) propisane kategorije radno sposobnog stanovništva koje broji najmanje 20% ukupnog broja stanovnika;

c) sve stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane prema odredbama čl. 67.; ili

d) ako je data izjava radi primjene čl. 3. na snazi, propisane kategorije zaposlenih lica koje broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica.

Član 16.

1. Kada su određene kategorije zaposlenih lica ili radno sposobnog stanovništva zaštićene, beneficije će se periodično obračunavati, u skladu sa odredbama člana 65. ili člana 66.

2. Kada su zaštićeni svi stanovnici čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane odredbama čl. 67., beneficije se trebaju periodično obračunavati.

Član 17.

Tokom osiguranog slučaja, beneficije navedene u članu 16. trebaju biti obezbjeđene barem onim zaštićenim licima koja su navršila određeni staž koji se smatra potrebnim kako bi se spriječila zloupotreba.

Član 18.

Beneficije navedene u članu 16. trebaju biti obezbjeđene tokom trajanja osiguranog slučaja, s tim da to trajanje može biti ograničeno na 26 nedjelja za svaki pojedini slučaj bolovanja, i u tom slučaju se beneficije ne isplaćuju za prva tri dana gubitka zarade.

2. Kada je data izjava u vezi s primjenom člana 3. na snazi, trajanje beneficija može biti ograničeno:

a) na period određen tako da ukupan broj dana za koje se beneficija za bolest daje u toku jedne godine ne bude niži od deseterostrukog prosječnog broja zaštićenih lica u toku te godine; ili

b) na 13 nedjelja za svaki pojedini slučaj bolovanja, i u tom slučaju se beneficije ne isplaćuju za prva tri dana gubitka zarade.

Dio IV

BENEFICIJE ZA NEZAPOSLENOST

Član 19.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbjeđi beneficije za nezaposlenost u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 20.

Osigurani slučaj obuhvata gubitak zarade zaštićene osobe, usljed nemogućnosti dobivanja prikladnog zaposlenja kada je ona sposobna i spremna za rad, kako je to definisano nacionalnim zakonodavstvom.

Član 21.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

a) propisane kategorije zaposlenih lica koji broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica; ili

b) sve stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane prema odredbama čl. 67.; ili

c) ako je data izjava radi primjene čl. 3. propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% cjelokupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica.

Član 22.

1. Kada su zaštićene određene kategorije zaposlenih lica, beneficije će se periodično obračunavati, u skladu sa odredbama člana 65. ili člana 66.

2. Kada su zaštićeni svi stanovnici čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane odredbama čl. 67., beneficije će se periodično obračunavati.

Član 23.

Tokom osiguranog slučaja, beneficije navedene u članu 22. trebaju biti obezbjeđene barem onim zaštićenim licima koja su navršila određeni staž koji se smatra potrebnim kako bi se spriječila zloupotreba.

Član 24.

Beneficije navedene u članu 22. trebaju biti obezbjeđene tokom trajanja osiguranog slučaja, s tim da to trajanje može biti ograničeno:

a) za određene zaštićene kategorije zaposlenih lica, do 13 sedmica u periodu od 12 mjeseci ili

b) za sve stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi propisane granice, do 26 sedmica u periodu od 12 mjeseci; ili

2. Kad je nacionalnim zakonodavstvom predviđeno da trajanje pružanja beneficija varira u zavisnosti od dužine perioda pružanja beneficija i/ili beneficija koje su prethodno primljene u propisanom periodu, odredbe podparagrafa a) paragrafa 1 smatrat će se ispunjenim ako je prosječno trajanje davanja beneficija najmanje 13 sedmica u periodu od 12 mjeseci.

3. Beneficije se ne moraju isplaćivati tokom perioda prvih sedam dana čekanja u bilo kom slučaju gubitka zarade, i za obračunate dane nezaposlenosti prije ili nakon privremenog zaposlenja, a koje nije trajalo duže od propisanog perioda za iste slučajeve gubitka zarade.

4. U slučaju sezonskih radnika, trajanje pružanja beneficija i period čekanja mogu biti prilagođeni njihovim uslovima rada.

Dio V

BENEFICIJE ZA STAROST

Član 25.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbjedi beneficije za starost u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 26.

1. Osigurani slučaj obuhvata starost preko propisane granice.

2. Propisana granica starosti ne može prelaziti šezdeset pet godina. Međutim, javni organ vlasti može utvrditi višu granicu starosti, s obzirom na radnu sposobnost starijih lica u zemlji o kojoj se radi.

3. Nacionalno zakonodavstvo može obustaviti pružanje beneficija ako lice, koje bi u suprotnom na ove beneficije imalo pravo, obavlja određene propisane djelatnosti uz naknadu, ili smanjiti beneficije ako je zarada korisnika beneficija veća od propisane sume, ili ako zarada korisnika, ili njegova druga imovina, ili obje zajedno, prelaze propisani iznos.

Član 27.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

a) propisane kategorije zaposlenih lica koji broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica; ili

b) propisane kategorije radno sposobnog stanovništva koji broje najmanje 20% ukupnog broja stanovnika; ili

c) sve stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane prema odredbama čl. 67.; ili

d) ako je data izjava radi primjene čl. 3. na snazi, propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% cjelokupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica.

Član 28.

Beneficije se trebaju periodično obračunavati:

- a) za određene kategorije zaposlenih lica ili radno sposobnog stanovništva, u skladu sa odredbama člana 65. ili člana 66.;
- b) za sve stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane odredbama čl. 67.

Član 29.

1. Beneficije navedene u članu 28. trebaju, tokom trajanja osiguranog slučaja, biti obezbjeđene barem:

a) zaštićenom licu koje je prije nastupanja osiguranog slučaja, prema propisanim pravilima, navršilo staž koji se sastoji bilo od 30 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja, bilo 20 godina prebivanja;

b) ako su u principu osigurana lica koja privređuju, zaštićenom licu koje je navršilo propisani staž plaćanja doprinosa i u čije ime su uplaćivani, u toku aktivnog perioda njegovog života, doprinosi čiji prosječan godišnji broj dostiže propisanu cifru.

2. Kada su beneficije pomenute u paragrafu 1. uslovljene ispunjenjem minimalnog perioda plaćanja doprinosa ili zaposlenja, smanjene beneficije trebaju se obezbijediti bar:

a) zaštićenom licu koje je, prije nastupanja osiguranog slučaja, prema propisanim pravilima, navršilo 30 godina radnog staža ili 20 godina prebivanja; ili

b) kada su u principu, sva radno sposobna lica zaštićena, zaštićenom licu koje je navršilo propisani staž i u pogledu kojeg, dok je bio radno sposoban, uplaćen prosječni godišnji doprinos

3. Odredbe paragrafa 1. ovog člana smatraće se zadovoljenim ako se beneficije, obračunate prema Dijelu XI, ali po procentu nižem od 10% od procenta označenog u tabeli priloženoj ovom dijelu za tipskog korisnika, obezbjedi barem svakom zaštićenom licu koje je prema propisanim pravilima navršilo, bilo 10 godina plaćanja doprinosa, ili zaposlenja, bilo 5 godina prebivanja.

4. Procenat označen u tabeli priloženoj uz Dio XI može se srazmjerno smanjiti ako je staž za beneficije koji odgovara umanjenom procentu niži od 30 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja. Ako je taj staž viši od 15 godina, smanjene beneficije će se moći isplatiti u skladu sa paragrafom 2. ovog člana.

5. Smanjene beneficije moći će dobiti zaštićeno lice koje, zbog poodmakle starosti koju je doživjelo u vrijeme stupanja na snagu ovog dijela konvencije, ne ispunjava uslove propisane u skladu sa paragrafom 2. ovog člana, sve dok su te beneficije naplative i određene u odredbama paragrafa 1., 3. i 4. ovoga člana obezbjeđene za lice koje je starije od propisanih godina.

Član 30.

Beneficije navedene u članovima 28. i 29. trebaju biti odobrene tokom trajanja osiguranog slučaja.

Dio VI

BENEFICIJE ZA POVREDE NA POSLU

Član 31.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbjedi beneficije za povrede na poslu u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 32.

Osigurani slučajevi, ako nastaju usljed povrede na poslu ili propisanih profesionalnih oboljenja obuhvataju:

- a) bolest;
- b) nesposobnost za rad prouzrokovanu bolešću, što uključuje gubitak zarade koji je određen nacionalnim zakonodavstvom;
- c) potpuni ili djelimični gubitak sposobnosti zarađivanja iznad propisanog stepena, kada je vjerovatno da će on biti stalan, ili odgovarajuće smanjenje fizičke sposobnosti;
- d) gubitak sredstava za život za udovicu ili djecu izazvan smrću hranioca porodice; kada je u pitanju udovica, pravo na beneficije može, prema nacionalnom zakonodavstvu, biti uslovljeno pretpostavkom da je nesposobna da se sama izdržava.

Član 33.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

- a) propisane kategorije zaposlenih lica koji broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica, i za beneficije u pogledu smrti hranioca porodice, također njihove supruge i djecu; ili
- b) ako je data izjava radi primjene člana 3. propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica, a za beneficije u pogledu smrti hranioca porodice, također njihove supruge i djecu.

Član 34.

1. U pogledu bolesti, beneficije obuhvataju zdravstvenu zaštitu pomenutu u paragrafima 2. i 3. ovog člana.

2. Zdravstvena zaštita podrazumijeva:

- a) opću i specijalističku ljekarsku njegu licima smještenim u bolnicama ili van bolnica, uključujući i kućnu posjetu;
- b) njegu zuba;
- c) bolničku njegu, kod kuće ili u bolnici ili nekoj drugoj zdravstvenoj ustanovi;
- d) izdržavanje u bolnici, oporavilištu, sanatorijumu ili nekoj drugoj zdravstvenoj ustanovi;
- e) snabdjevanje zubnim, farmaceutskim i drugim medicinskim ili hirurškim sredstvima, uključujući proteze i njihovo održavanje, kao i naočare; i
- f) njegu koju pruža pripadnik neke druge profesije zakonski priznate kao srodne medicinskoj, pod nadzorom ljekara ili zubara.

3. Kad je data izjava u skladu sa članom 3. na snazi zdravstvena zaštita treba da obuhvati barem:

- a) njegu ljekara opće prakse, uključujući kućnu posjetu;
- b) njegu specijalista koja se pruža u bolnicama pacijentima koji leže u bolnicama, kao i njegu specijalista koja se pacijentima može pružiti van bolnica;
- c) snabdjevanje osnovnim farmaceutskim proizvodima po receptu ljekara ili drugog stručnog lica;
- d) smještaj u bolnici ako je to potrebno.

4. Ljekarska njega koja se pruža u skladu sa prethodnim paragrafima treba da doprinosi očuvanju, ponovnom uspostavljanju ili poboljšanju zdravlja zaštićenog lica i njegovoj radnoj sposobnosti kao i da odgovori njegovim ličnim potrebama.

Član 35.

1. Sektori vlade ili njene institucije koje upravljaju zdravstvenom zaštitom treba da saraduju, kada je to potrebno, sa službama za stručnu rehabilitaciju, u pogledu osposobljavanja lica sa smanjenom sposobnošću za odgovarajući rad.

2. Nacionalno zakonodavstvo može ovlastiti ove institucije ili sektore da preduzmu mjere u cilju stručne rehabilitacije lica sa smanjenom sposobnošću.

Član 36.

1. U slučaju nesposobnosti za rad, ili potpunog gubitka sposobnosti zarađivanja, kad je vjerovatno da će taj gubitak biti stalan, ili odgovarajućeg smanjenja fizičke sposobnosti, ili smrti hranioca porodice beneficije će se periodično obračunavati u skladu sa odredbama člana 65. ili člana 66.

2. U slučaju djelimičnog gubitka sposobnosti zarađivanja, kad je vjerovatno da će taj gubitak biti stalan, ili u slučaju odgovarajućeg smanjenja fizičke sposobnosti, beneficije će, kada su naplative, biti periodično isplaćivane u odgovarajućoj proporciji sa onim za potpuni gubitak sposobnosti zarađivanja ili odgovarajućeg gubitka fizičke sposobnosti od onog naznačenog

3. Periodična plaćanja mogu biti zamijenjena paušalnim iznosima:

a) kad je stepen nesposobnosti minimalan, ili

b) kad je javnim organima vlasti data garancija za njegovu pravilnu upotrebu.

Član 37.

Beneficije navedene u članovima 34. i 36. trebaju se, u osiguranom slučaju, obezbijediti bar zaštićenim licima zaposlenim na teritoriji države članice u momentu nesreće ukoliko je povreda posljedica nesreće ili u momentu razboljevanja ukoliko je povreda posljedica bolesti, a ako se radi o periodičnim plaćanjima koja se daju udovici i djeci zbog smrti hranioca porodice.

Član 38.

Beneficije navedene u članovima 34. i 36. trebaju biti obezbjeđene tokom trajanja osiguranog slučaja; međutim, u slučaju nesposobnosti za rad, beneficije se ne isplaćuje za prva tri dana gubitka zarade, u svakom pojedinačnom slučaju.

Dio VII

BENEFICIJE ZA PORODICU

Član 39.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbijedi beneficije za porodicu u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 40.

Osigurani slučaj obuhvata odgovornost za izdržavanje djece kao što je propisano.

Član 41.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

- a) propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica; ili
- b) propisane kategorije radno sposobnog stanovništva koje broji najmanje 20% ukupnog broja stanovnika; ili
- c) sve stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi propisane granice; ili
- d) ako je data izjava radi primjene čl. 3. na snazi, propisane kategorije zaposlenih lica koje broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica.

Član 42.

Beneficije se sastoje od:

- a) periodičnog plaćanja, dodijeljenog svim zaštićenim licima koja imaju propisani staž;
- b) obezbjeđivanja hrane, odjeće, smještaja, odmora ili pomoći za djecu; ili
- c) kombinacije a) i b).

Član 43.

Beneficije navedene u članu 42. trebaju se u osiguranom slučaju, obezbijediti bar zaštićenom licu koje je, prema propisanim pravilima, navršilo staž koji se sastoji bilo od 3 mjeseca plaćanja doprinosa ili zaposlenja, bilo 1 godine prebivanja.

Beneficije navedene u članu 42. trebaju se, u osiguranom slučaju, obezbijediti bar zaštićenom licu koje je, unutar propisanog perioda, navršilo određeni staž koji se sastoji bilo od tri mjeseca plaćanja doprinosa ili zaposlenja, bilo godine dana prebivanja, kao što može biti propisano.

Član 44.

Ukupna visina beneficija koje se, u skladu s članom 42., dodjeljuju zaštićenim osobama, trebala bi biti:

- a) 3% plate prosječnog zaposlenog muškarca, kao što je propisano po pravilima u članu 66., pomnoženo sa ukupnim brojem djece zaštićenih osoba; ili
- b) 1,5% pomenute plate, pomnoženo sa ukupnim brojem djece svih stanovnika.

Član 45.

Kada se beneficije sastoje od periodičnog plaćanja, one trebaju biti obezbjeđene tokom trajanja osiguranog slučaja.

Dio VIII

BENEFICIJE ZA MATERINSTVO

Član 46.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbjedi beneficije za materinstvo u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 47.

Osigurani slučaj obuhvata trudnoću, porođaj i njihove posljedice, kao i gubitak zarade koji proizlazi iz toga, a koji se obračunava u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.

Član 48.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

a) sve žene koje pripadaju propisanim kategorijama zaposlenih lica koja broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica, u pogledu zdravstvene zaštite za slučaj materinstva, kao i supruge lica koja pripadaju tim kategorijama; ili

b) sve žene koje pripadaju propisanim kategorijama radno sposobnog stanovništva, koje broji najmanje 20% ukupnog broja stanovnika, u pogledu zdravstvene zaštite za slučaj materinstva, kao i supruge lica koja pripadaju tim kategorijama; ili

c) ako je data izjava radi primjene člana 3. na snazi, sve žene koje pripadaju propisanim kategorijama zaposlenih lica koje broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica, u pogledu zdravstvene zaštite za slučaj materinstva, kao i supruge lica koja pripadaju tim kategorijama.

Član 49.

1. U pogledu trudnoće, porođaja i njihovih posljedica, zdravstvena zaštita treba da obuhvati ljezarsku njegu pomenutu u paragrafima 2. i 3. ovog člana.

2. Ljezarska njega podrazumjeva bar:

a) njegu prije porođaja, u toku porođaja i nakon porođaja, koju pruža ljezar ili diplomirana babica; i

b) smještaj u bolnici ako je to potrebno.

3. Ljezarska njega navedena u paragrafu 2. ovog člana treba da doprinosi očuvanju, ponovnom uspostavljanju ili poboljšanju zdravlja zaštićene žene, i njene sposobnosti za rad kao i da odgovori njenim ličnim potrebama.

4. Institucije ili sektori vlade koji upravljaju pitanjima zdravstvene zaštite za slučaj materinstva dužni su da svim odgovarajućim sredstvima podstiču zaštićene žene da se obraćaju općim zdravstvenim službama koje su javni organi vlasti ili druga tijela ovlastili.

Član 50.

U pogledu gubitka zarade do kojeg dolazi zbog trudnoće, porođaja i njihovih posljedica, beneficije će se sastojati od periodičnog plaćanja obračunatog prema članu 65. ili prema članu 66. Iznos periodičnog plaćanja može varirati u toku osiguranog slučaja, pod uslovom da prosječan iznos odgovara gornjim odredbama.

Član 51.

Beneficije navedene u članovima 49. i 50. trebaju da u osiguranom slučaju budu obezbjeđene bar ženi koja pripada propisanoj kategoriji zaštićenih lica, koja je navršila određeni staž koji se smatra potrebnim kako bi se spriječila zloupotreba. Beneficije navedene u članu 49. trebaju, također, biti obezbjeđene za supruge lica koja pripadaju zaštićenim kategorijama, koja su navršila predviđeni staž.

Član 52.

Beneficije navedene u članovima 49. i 50., trebaju se obezbijediti tokom trajanja osiguranog slučaja. Međutim, periodična plaćanja mogu biti ograničena na 12 nedjelja, osim ako je duži period odsutnosti sa posla propisan ili odobren nacionalnim zakonodavstvom, u kom slučaju plaćanja ne mogu biti ograničena na kraći period.

Dio IX

BENEFICIJE ZA INVALIDNOST

Član 53.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbijedi beneficije za invalidnost u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 54.

Osigurani slučaj obuhvata nemogućnost uključivanja u bilo kakvu aktivnost koja osigurava dobit, do propisanog stepena, bilo da je ta nemogućnost stalna ili je i dalje izražena i poslije prestanka pružanja beneficija za bolest.

Član 55.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

- a) propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica; ili
- b) propisane kategorije radno sposobnog stanovništva koje broji najmanje 20% ukupnog broja stanovnika; ili
- c) sve stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane prema odredbama čl. 67.; ili
- d) ako je data izjava radi primjene čl. 3. na snazi, propisane kategorije zaposlenih lica koja broje najmanje 50% cjelokupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica.

Član 56.

Beneficije se sastoje od periodičnog plaćanja, obračunatog:

- a) prema odredbama člana 65. ili prema odredbama člana 66. za zaštićene kategorije zaposlenih lica ili radno sposobnog stanovništva;
- b) prema odredbama člana 67. za sve zaštićene stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi propisane granice.

Član 57.

Beneficije navedene u članu 56. treba da u osiguranom slučaju budu obezbjeđene bar:

- a) zaštićenom licu koje je, prije propisanog staža, navršilo staž koji se sastoji bilo od 15 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja, bilo 10 godina prebivanja; ili
- b) kada su, u principu, zaštićene sve radno sposobne osobe, zaštićenom licu koje je, prema propisanim pravilima, navršilo staž koji se sastoji od 3 godine plaćanja doprinosa, i za koga je, dok je bio radno sposoban, uplaćivan propisani prosječni godišnji doprinos.

2. Ako su beneficije navedene u paragrafu 1. uslovljene ispunjenjem minimalnog perioda plaćanja doprinosa ili zaposlenja, umanjene beneficije bit će obezbjeđena bar:

a) zaštićenom licu koje je, prije nepredviđenog slučaja, navršilo staž koji se sastoji od 5 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja; ili

b) kada su, u principu, zaštićene sve radno sposobne osobe, zaštićenom licu koje je, prema propisanim pravilima, navršilo staž koji se sastoji od 3 godine plaćanja doprinosa ili zaposlenja, i za koga je, dok je bio radno sposoban, uplaćivan godišnji prosječni doprinos u skladu sa podparagrafom b) paragrafa 1. ovog člana.

3. Odredbe paragrafa 1. ovog člana smatrat će se ispunjenim kada su beneficije, obračunate prema odredbama iz Dijela XI ali 10% niže nego što je prikazano u Tabeli priloženoj na ovaj dio za standardne beneficije, obezbijedene bar za zaštićeno lice koje je, prema propisanim odredbama, navršilo staž koji se sastoji od 5 godina plaćanja doprinosa, zaposlenja ili prebivanja;

4. Proporcionalno smanjenje procenta prikazanog u Tabeli priloženoj Dijelu XI može imati efekta ako je staž za beneficije koji odgovara smanjenom procentu veći od pet godina ali je manji od 15 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja; umanjene beneficije će se isplaćivati prema paragrafu 2. ovog člana.

Član 58.

Beneficije navedene u članovima 56. i 57. trebaju biti obezbjeđene tokom trajanja osiguranog slučaja ili dok beneficije za starost ne postanu naplative.

Dio X

BENEFICIJE ZA ČLANOVE PORODICE U SLUČAJU SMRTI HRANIOCA PORODICE

Član 59.

Svaka država članica za koju je ovaj dio konvencije na snazi dužna je da zaštićenim licima obezbjedi beneficije za članove porodice u slučaju smrti hranioca porodice u skladu sa niže navedenim članovima ovog dijela.

Član 60.

1. Osigurani slučaj podrazumijeva gubitak sredstava za život za udovicu ili djecu smrću hranioca porodice; prema nacionalnom zakonodavstvu, pravo na beneficije udovici može biti uslovljeno pretpostavkom da nije sposobna da se sama izdržava.

2. Nacionalno zakonodavstvo može obustaviti beneficije ako lice koje bi na to imalo pravo, obavlja izvjesne unosne propisane djelatnosti, ili smanjiti beneficije koje se zasnivaju na plaćanju doprinosa, ako zarada korisnika prelazi propisani iznos, kao i beneficije koje se ne zasnivaju na plaćanju doprinosa, ako zarada korisnika ili druga njegova imovina, ili obje zajedno, prelaze propisani iznos.

Član 61.

Krug zaštićenih lica obuhvata:

a) supruge ili djecu hranioca porodice koji pripada propisanim kategorijama zaposlenih lica koja broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih lica; ili

b) supruge i djecu hranioca porodice koji pripada propisanim kategorijama radno sposobnog stanovništva koje broji najmanje 20% ukupnog broja stanovnika; ili

c) udovice i djecu, sa mjestom prebivanja, koji su izgubili hranioca porodice, a čija imovina tokom osiguranog slučaja ne prelazi granice propisane odredbama člana 67.; ili

d) ako je data izjava radi primjene člana 3. na snazi, supruge i djecu hranioca porodice koji pripada propisanim kategorijama zaposlenih lica, koja broje najmanje 50% ukupnog broja zaposlenih u industrijskim preduzećima koja zapošljavaju najmanje 20 lica.

Član 62.

Beneficije se sastoje od periodičnog plaćanja, obračunatog:

a) prema odredbama člana 65. ili prema odredbama člana 66. za zaštićene kategorije zaposlenih lica ili radno sposobnog stanovništva;

b) prema odredbama člana 67. za sve zaštićene stanovnike čije imovno stanje tokom osiguranog slučaja ne prelazi propisane granice.

Član 63.

1. Beneficije navedene u članu 62. treba da u osiguranom slučaju budu obezbjeđene bar:

a) zaštićenom licu čiji je hranilac porodice navršio staž koji se sastoji bilo od 15 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja, bilo 10 godina prebivanja; ili

b) kada su, u principu, zaštićene supruge i djeca svih radno sposobnih lica – zaštićenom licu čiji je hranilac porodice navršio staž koji se sastoji od tri godine plaćanja doprinosa, i za koga je, dok je bio radno sposoban, uplaćivan propisani godišnji prosječni doprinos.

2. Ako su beneficije navedene u paragrafu 1. uslovljene ispunjenjem minimalnog perioda plaćanja doprinosa ili zaposlenja, umanjene beneficije bit će obezbjeđene bar:

a) zaštićenom licu čiji je hranilac porodice, u skladu sa propisanim pravilima, navršio staž koji se sastoji od 5 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja; ili

b) kada su, u principu, zaštićene supruge i djeca svih radno sposobnih lica – zaštićenom licu čiji je hranilac porodice navršio staž koji se sastoji od tri godine plaćanja doprinosa, i za koga je, dok je bio radno sposoban, uplaćivana polovina propisanog godišnjeg prosječnog doprinosa u skladu sa podparagrafom (b) paragrafa 1. ovog člana.

3. Odredbe paragrafa 1. ovog člana smatrat će se ispunjenim kada su beneficije, obračunate prema odredbama iz Dijela XI ali 10% niže nego što je prikazano u Tabeli priloženoj na ovaj dio za standarde beneficije, obezbjeđene bar za zaštićeno lice čiji je hranilac porodice, prema propisanim odredbama, navršio staž koji se sastoji od 5 godina plaćanja doprinosa, zaposlenja ili prebivanja.

4. Proporcionalno smanjenje procenta prikazanog u Tabeli priloženoj Dijelu XI može imati efekta ako je staž za beneficije koji odgovara smanjenom procentu veći od pet godina ali je manji od 15 godina plaćanja doprinosa ili zaposlenja; umanjene beneficije će se isplaćivati prema paragrafu 2. ovog člana.

5. Može se propisati minimalno trajanje braka kao uslov za pravo na beneficije u slučaju smrti hranioca porodice udovici bez djece, za koju se pretpostavlja da nije sposobna da se sama izdržava.

Član 64.

Beneficije navedene u članovima 62. i 63. trebaju biti obezbjeđene tokom trajanja osiguranog slučaja.

Član 65.

1. Za svako peridično plaćanje na koje se primjenjuje ovaj član, iznos beneficija povećan za iznos porodičnog dodatka koji se isplaćuju tokom osiguranog slučaja, treba da bude za tipskog korisnika označenog u tabeli priloženoj ovom dijelu i za osigurani slučaj o kome se radi, u najgorem slučaju jednak procentu (označenom u tabeli) ukupne ranije zarade korisnika ili njegovog hranioca porodice i iznosa porodičnih dodataka koji se isplaćuju zaštićenom licu koje ima iste porodične obaveze kao i tipski korisnik.

2. Ranija zarada korisnika ili njegovog hranioca porodice treba se obračunavati u skladu sa propisanim pravilima, a kada su zaštićena lica ili njihovi hraniooci porodice klasirani prema zaradi, ranije zarade se mogu obračunavati na osnovu bazičnih zarada kategorija kojima pripadaju.

3. Može biti propisana maksimalna granica za iznos beneficija ili za zarade na osnovu kojih se vrši obračun beneficija pod uslovom da je taj maksimum određen tako da zadovoljava odredbe paragrafa 1. ovog člana, kada je ranija zarada korisnika ili njegovog hranioca jednaka ili niža od plate kvalifikovanog radnika - muškarca.

4. Ranija zarada korisnika ili njegovog hranioca, plata kvalifikovanog radnika - muškarca, kai i beneficije i porodični dodaci trebaju se obračunavati po istoj vremenskoj osnovi.

5. Za ostale korisnike, beneficije će se odrediti tako da bude u razumnoj srazmjeri sa beneficijama za tipskog korisnika.

6. U smislu ovog člana, izraz kvalifikovani radnik - muškarac odnosi se na:

a) montera ili strugara u mehaničkoj industriji izuzev industrije električnih mašina; ili
b) tipskog kvalifikovanog radnika koji se bira prema odredbama sljedećeg paragrafa;
c) lice čija je zarada jednaka ili viša od zarade 75% svih zaštićenih lica, računajući tu zarade na godišnjoj osnovi ili na osnovi nekog kraćeg vremenskog perioda, prema tome kako bude propisano;

d) lice čija zarada iznosi 125% prosječne zarade svih zaštićenih lica.

7. Tipski kvalifikovani radnik, u smislu primjene podparagrafa b) prethodnog paragrafa, treba biti lice koje je zaposleno u glavnoj grani ekonomskih aktivnosti u kojoj radi najveći broj zaštićenih radno sposobnih muškaraca ili hranioca porodice, kao što može biti slučaj, u podjeli koja uključuje najveći broj takvih lica ili hranioca; u tom smislu trebaju se koristiti međunarodni standardi za klasifikaciju industrija svih grana ekonomskih aktivnosti, koje je usvojilo Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja Ujedinjenih nacija na svom sedmom zasjedanju 27. augusta 1948. godine, i uvrstilo ih u aneks ove konvencije, ili se može koristiti bilo koja dopunjena klasifikacija.

8. Kada se iznos beneficija razlikuje u pojedinim oblastima, treba se odrediti kvalifikovani radnik za svaku oblast, u skladu sa odredbama paragrafa 6. i 7. ovog člana.

9. Plata kvalifikovanog radnika – muškarca treba se odrediti na osnovu plate za normalno radno vrijeme, određene bilo kolektivnim ugovorima, bilo nacionalnim zakonodavstvom ili na osnovu istog, bilo običajem, uključujući tu i dodatke na povećanje troškova života, ako postoje. Ako se ovako određene plate razlikuju prema oblastima i ne primjenjuje se paragraf 8. ovog člana, plata se treba odrediti na osnovu visine srednje plate.

10. Iznosi tekućih periodičnih plaćanja u slučaju starosti, povrede na poslu (osim u slučaju nesposobnosti za rad), invalidnosti i smrti hranioca porodice, trebaju se ponovo razmotriti nakon bitnih promjena općeg nivoa zarada koje nastanu zbog povećanja troškova života.

Član 66.

1. Za svako periodično plaćanje na koje se primjenjuje ovaj član, iznos beneficija povećan za iznos porodičnog dodatka koji se isplaćuju tokom osiguranog slučaja, treba da bude, za tipskog korisnika označenog u tabeli priloženoj ovom dijelu i za osigurani slučaj o kome se radi, u najgorem slučaju jednak procentu (označenom u tabeli) ukupne zarade običnog radnika korisnika i iznosa porodičnih dodataka koji se isplaćuju zaštićenom licu koje ima iste porodične obaveze kao i tipski korisnik.

2. Plata običnog radnika, beneficije i porodični dodaci trebaju se obračunavati po istoj vremenskoj osnovi.

3. Za ostale korisnike, beneficije će se odrediti tako da bude u razumnoj srazmjeri sa beneficijama za tipskog korisnika.

4. U smislu ovog člana, izraz obični radnik odnosi se na:

- a) nekvalifikovanog radnika u mehaničkoj industriji izuzev industrije električnih mašina; ili
- b) nekvalifikovanog radnika koji se bira prema odredbama sljedećeg paragrafa.

5. Tipski nekvalifikovani radnik, u smislu primjene podparagrafa b) prethodnog paragrafa, treba biti lice koje je zaposleno u glavnoj grani ekonomskih aktivnosti u kojoj radi najveći broj zaštićenih radno sposobnih muškaraca ili hranioca porodice, kao što može biti slučaj, u podjeli koja uključuje najveći broj takvih lica ili hranioca; u tom smislu trebaju se koristiti međunarodni standardi za klasifikaciju industrija svih grana ekonomskih aktivnosti, koje je usvojilo Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja Ujedinjenih nacija na svom sedmom zasjedanju 27. augusta 1948. godine, i uvrstilo ih u Aneks ove konvencije, ili se može koristiti bilo koja dopunjena klasifikacija.

6. Kada se iznos beneficija razlikuje u pojedinim oblastima, treba se odrediti obični radnik za svaku oblast, u skladu sa odredbama paragrafa 4. i 5. ovog člana.

7. Plata običnog radnika treba se odrediti na osnovu plate za normalno radno vrijeme, određene bilo kolektivnim ugovorima, bilo nacionalnim zakonodavstvom ili na osnovu istog, bilo običajem, uključujući tu i dodatke na povećanje troškova života, ako postoje. Ako se ovako određene plate razlikuju prema oblastima i ne primjenjuje se paragraf 6. ovog člana, plata se treba odrediti na osnovu srednje plate.

8. Iznosi tekućih periodičnih plaćanja u slučaju starosti, povrede na poslu (osim u slučaju nesposobnosti za rad), invalidnosti i smrti hranioca porodice, se trebaju ponovo razmotriti nakon bitnih promjena općeg nivoa zarada koje nastanu zbog povećanja troškova života.

Član 67.

Za svako porodično plaćanje na koje se ovaj član primjenjuje:

a) iznos beneficija treba biti određen prema propisanoj skali ili prema skali koju je odredio javni organ vlasti u skladu sa propisanim pravilima;

b) takav iznos može biti smanjen samo u mjeri u kojoj druga imovina porodice korisnika prelazi osnovne iznose koje je javni organ vlasti propisao ili utvrdio u skladu sa propisanim pravilima;

c) zbir beneficija i druge imovine, nakon oduzimanja gore pomenutih iznosa podparagrafu b), treba biti dostatan za zdrave i pristojne uslove života porodice korisnika osiguranja i ne smije biti niži od iznosa beneficija obračunatog prema odredbama člana 66.;

d) odredbe podparagrafa c), smatraće se zadovoljenim ako ukupan iznos beneficija isplaćenih na osnovu ovog dijela prelazi za najmanje 30% ukupni iznos beneficija koji bi se dobio primjenom odredaba člana 66. i odredaba:

- i) člana 15. Dijela III;
- ii) člana 27. Dijela V;
- iii) člana 55. Dijela IX;
- iv) člana 61. Dijela X.

TABELA (PRILOG DIJELU XI) PERIODIČNA PLAĆANJA TIPSKIM KORISNICIMA

<i>Dio</i>	<i>Osigurani slučaj</i>	<i>Tipski korisnik</i>	<i>Procenat</i>
III	Bolest	Muškarac sa ženom i dvoje djece	45
IV	Nezaposlenost	Muškarac sa ženom i dvoje djece	45
V	Starost	Muškarac sa ženom u dobi za penzionisanje	40
VI	<u>Povrede na poslu:</u>		
	Nesposobnost za rad	Muškarac sa ženom i dvoje djece	50
	Invalidnost	Muškarac sa ženom i dvoje djece	50
	Nasljednici	Udovica sa dvoje djece	40
VIII	Materinstvo	Žena	45
IX	Invalidnost	Muškarac sa ženom i dvoje djece	40
X	Nasljednici	Udovica sa dvoje djece	40

Dio XII

JEDNAK TRETMAN STRANIH DRŽAVLJANA

Član 68.

1. Stanovnici strani državljani treba da imaju ista prava kao domaći državljani: Za strane državljane i državljane rođene van teritorije države članice trebaju biti propisane posebne odredbe u pogledu beneficija ili dijelova beneficija koje se isplaćuju isključivo ili pretežno iz javnih fondova i poštujući prelazne šeme.

2. U sistemima socijalne sigurnosti koji štite zaposlena lica, zaštićena lica koja su državljani neke druge države članice koja je prihvatila obaveze koje proističu iz odgovarajućeg dijela Konvencije, u pogledu tog dijela, trebaju imati ista prava kao i državljani države članice o kojoj je riječ. Pri svemu tome, primjena ovog paragrafa može biti uslovljena postojanjem bilateralnog ili multilateralnog sporazuma na bazi reciprociteta.

Dio XIII

OPĆE ODREDBE

Član 69.

Beneficije na koje bi zaštićeno lice u protivnom imalo pravo primjenom bilo kojeg od Dijelova II do X ove konvencije, mogu biti zadržane u propisanoj mjeri:

- a) sve dok se zainteresovano lice ne nalazi na teritoriji države članice;
- b) sve dok se zainteresovano lice izdržava iz javnih fondova ili o trošku neke ustanove ili službe socijalne sigurnosti. Međutim, ako visina beneficija prelazi troškove tog uzdržavanja, razlika treba da se odobri licima koje korisnik izdržava;

c) sve dok zainteresovano lice prima neko drugo novčano davanje za socijalnu sigurnost, osim porodičnog dodatka, i tokom perioda za koji prima naknadu za isti osigurani slučaj sa druge strane, tako da dio beneficija koji se obustavlja ne prelazi druge beneficije ili beneficije koje prima sa druge strane;

d) ako je zainteresovano lice pokušalo da prevarom ostvari neku beneficiju;

e) ako je osigurani slučaj prouzrokovan zločinom ili prijestupom koje je počinilo zainteresovano lice;

f) ako je zainteresovano lice namjerno izazvalo osigurani slučaj;

g) u pogodnim slučajevima, kada zainteresovano lice ne koristi usluge zdravstvene službe ili službe za rehabilitaciju koje su mu na raspolaganju, ili se ne pridržava pravila propisanih za provjeravanje postojanja osiguranog slučaja ili nastavka pružanja beneficija za osigurani slučaj, ili za vladanje korisnika beneficija;

h) u pogledu beneficija za nezaposlenost, ako zainteresovano lice ne koristi usluge službi za zapošljavanje koje su mu na raspolaganju;

i) u pogledu beneficija za nezaposlenost, ako je zainteresovano lice izgubilo zaposlenje usljed obustave posla nastale zbog radnog spora, ili ako je svojevóljno napustilo posao iz neopravdanih razloga; i

j) u pogledu beneficija u slučaju smrti hranioca porodice sve dok udovica živi sa drugim muškarcem kao njegova supruga.

Član 70.

1. Svaki podnosilac molbe mora imati pravo na žalbu u slučaju odbijanja beneficija ili osporavanja njene vrste i visine.

2. Kada je kod primjene ove konvencije administracija zdravstvene zaštite povjerena sektoru vlade koji je odgovoran za zakonodavstvo, pravo žalbe predviđene u paragrafu 1. ovog člana može biti zamijenjeno pravom na prigovor u vezi sa odbijanjem prava na pružanje zdravstvene zaštite ili kvalitetom pružene njege, koje provjerava odgovarajući organ.

3. Ako se zahtjevi podnose specijalnim sudovima za pitanja socijalne sigurnosti u kojima su zastupljena zaštićena lica, pravo na žalbu se ukida.

Član 71.

1. Iznos beneficija koji se odobrava primjenom ove konvencije i administrativni troškovi vezani za te beneficije trebaju se finansirati putem doprinosa ili poreza, ili na oba načina, ali tako da lica slabog imovnog stanja ne budu suviše opterećena, vodeći pri tome računa o ekonomskoj situaciji u državi članici i o kategoriji zaštićenih lica.

2. Ukupan iznos doprinosa za osiguranje koje plaćaju zaposlena zaštićena lica ne treba biti veći od 50% ukupnog iznosa sredstava namijenjenih za zaštitu zaposlenih lica, njihovih supruga i djece. Da bi se utvrdilo da li je ovaj uslov zadovoljen, sve beneficije koje države članice odobravaju u vezi primjene ove konvencije, osim porodičnog dodatka, mogu se posmatrati u cjelini, izuzimajući potpore kao i beneficije u slučaju povrede na poslu, ako ove posljednje beneficije predstavljaju posebnu granu.

3. Država članica treba preuzeti opću odgovornost za priznanje odredbi za beneficije koje se dodjeljuju primjenom ove konvencije i treba preduzeti sve potrebne mjere za ispunjenje istih. Ona treba obezbijediti, ako je potrebno, da se neophodne statističke studije i proračuni u pogledu finansijske stabilnosti vrše periodično, u svakom slučaju, prije bilo kakve izmjene beneficija u vezi sa stopom doprinosa ili poreza namijenjenih za pokriće osiguranih slučajeva o kojima je riječ.

Član 72.

1. Kada administraciju ne vrši ustanova čiji status regulišu javni organi vlasti ili sektor vlade koji je odgovoran za zakonodavstvo, predstavnici zaštićenih lica treba da, pod propisanim uslovima, učestvuju u upravljanju ili da sudjeluju u njenom radu u savjetodavnoj ulozi. Nacionalno zakonodavstvo može također predvidjeti učešće predstavnika poslodavaca i javnih organa vlasti.

2. Država članica treba prihvatiti opću odgovornost za prikladnu upravu ustanova i službi koje sudjeluju u primjeni ove konvencije.

Dio XIV

OSTALE ODREDBE

Član 73.

Ova konvencija se neće primjenjivati:

a) na osigurane slučajeve nastale prije stupanja na snagu odgovarajućeg dijela konvencije za zainteresovanu državu članicu;

b) na beneficije za osigurane slučajeve koji su nastali nakon stupanja na snagu odgovarajućeg dijela konvencije za zainteresovanu državu članicu, sve dotle dok su prava na te beneficije ostvarena prije datuma stupanja na snagu konvencije.

Član 74.

Ovom konvencijom ne može se revidirati nijedna postojeća konvencija.

Član 75.

Ukoliko Konferencija naknadno usvoji bilo koju konvenciju koja bi se odnosila na jedno ili više pitanja iz ove konvencije, odredbe iz ove konvencije koje bi mogle biti navedene u novoj konvenciji prestaće da primjenjuje svaka država članica koja je ratifikovala novu konvenciju, od datuma stupanja na snagu pomenute konvencije za tu državu članicu.

(Primjedba izdavača: Odredbe shodno članu 75. sadržane su u Konvencijama br. 121. (član 29.), 128. (član 45.) i 130. (član 36.)).

Član 76.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju mora u godišnjem izvještaju o primjeni ove konvencije kojega dostavlja u skladu članom 22. Ustava Međunarodne organizacije rada, također pružiti:

a) potpuna obavještenja o zakonodavstvu koje obezbjeđuje primjenu odredaba konvencije;

i

b) dokaze - prilagođavajući ih tako da se pri njihovoj prezentaciji, što je moguće praktičnije, udovolji svim prijedlozima o većoj jednoobraznosti sa prezentacijom koju vrši Administrativno tijelo Međunarodnog ureda rada - da je udovoljeno statističkim zahtjevima formulisanim u:

i) članovima 9.a), b), c) ili d); 15. a), b) ili d); 21. a) ili c); 27. a), b) ili d); 33. a) ili b); 41. a), b) ili d); 48. a), b) ili c); 55. a), b) ili d); 61. a), b) ili d); u pogledu broja zaštićenih lica;

ii) članovima 44., 65., 66. i 67. u pogledu iznosa beneficija;

iii) podparagrafu a) paragrafa 2. člana 18. u pogledu trajanja beneficija za bolest;

iv) paragrafu 2. člana 24. u pogledu trajanja beneficija za nezaposlenost;
v) paragrafu 2. člana 71. u pogledu srazmjere sredstava koja su prikupljena iz doprinosa zaposlenih lica;

2. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju dostavljaće u odgovarajućim vremenskim periodima, na zahtjev Administrativnog tijela, izvještaje o svom zakonodavstvu i praksi u pogledu odredaba svakog Dijela II do X konvencije koji nisu naznačeni u ratifikaciji te države članice ili u nekoj kasnijoj izjavi u vezi primjene člana 4.

Član 77.

1. Ova se konvencija ne primjenjuje na mornare i pomorske ribare; odredbe o zaštiti mornara i pomorskih ribara usvojila je Međunarodna konferencija rada u Konvenciju o socijalnoj sigurnosti mornara, 1946. god., i u Konvenciji o penzijama mornara, 1946. god.

2. Država članica može isključiti mornare i pomorske ribare iz broja zaposlenih lica, radno sposobnog stanovništva ili stalno nastanjenih lica, prilikom izračunavanja procenta zaposlenih ili stalno nastanjenih lica, koji su zaštićeni u skladu s bilo kojim od ratifikovanih Dijelova II do IX.

DIO XV ZAVRŠNE ODREDBE

Član 78.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji će ih registrovati.

Član 79.

1. Ova konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Konvencija stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 80.

1. Svaka država članica Međunarodne organizacije rada koja ratifikuje ovu konvenciju mora, u skladu sa paragrafom 2. člana 35. Ustava Međunarodne organizacije rada, dostaviti generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada izjavu kojom indicira:

- a) teritorije u pogledu kojih se obavezuje na primjenu odredaba konvencije bez izmjena;
- b) teritorije u pogledu kojih se obavezuje na primjenu odredaba konvencije sa izmjenama i u čemu se te izmjene sastoje;
- c) teritorije u pogledu kojih konvencija nije primjenljiva, i u tom slučaju, razloge zbog kojih konvencija nije primjenljiva;
- d) teritorije za koje zadržava pravo odlučivanja.

2. Obaveze naznačene pod podparagrafima a) i b) paragrafa 1. ovoga člana smatraće se sastavnim dijelom ratifikacije i imat će isto dejstvo.

3. Svaka država članica, moći će u potpunosti ili djelimično, da se jednom novom izjavom odrekne rezervi sadržanih u njoj ranijoj izjavi u smislu tačaka b), c) ili d) paragrafa 1. ovog člana.

4. Svaka država članica može, u toku perioda u kojem ova konvencija može da bude otkazana, saglasno odredbama člana 82., dostaviti generalnom direktoru novu izjavu mijenjajući u svakom pogledu sve ranije izjave i upoznavajući ga sa stanjem na određenim teritorijama.

Član 81.

1. Izjave dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada, u smislu paragrafa 4. i 5. člana 35. Ustava Međunarodne organizacije rada, treba da ukažu da li će odredbe konvencije ili njenih dijelova biti primjenjivane na određenoj teritoriji bez ili sa izmjenama. Ukolika izjava ukazuje da će se odredbe konvencije ili određenih dijelova primjenjivati sa zadržavanjem prava na izmjene, moraju se navesti i pojedinosti o takvim izmjenama.

2. Zainteresovani član, članica ili međunarodne vlasti mogu se, u potpunosti ili djelimično, odreći, jednom naknadnom izjavom, prava da pribjegu izmjeni koja je naznačena u ranijoj izjavi.

3. Zainteresovani član, članica ili međunarodne vlasti mogu se za vrijeme perioda u kojima ova konvencija može biti otkazana, saglasno odredbama člana 82., dostaviti generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada jednu novu izjavu, mijenjajući u svakom pogledu sve ranije izjave i upoznati ga sa situacijom u pogledu primjene ove konvencije.

Član 82.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može, po isteku desetogodišnjeg perioda od njenog prvobitnog stupanja na snagu otkazati konvenciju u cjelosti ili jedan ili više njenih dijelova, aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji ga registruje. Otkaz stupa na snagu po isteku godinu dana od registracije akta o otkazivanju.

2. Za državu članicu koja je ratifikovala ovu konvenciju kao i za onu koja nije i koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom paragrafu ne koristi pravo otkaza predviđeno ovim članom, ova konvencija je obavezna za sljedeći desetogodišnji period, a poslije toga, pod uslovima predviđenim u ovom članu, moći će da otkáže konvenciju u cjelosti ili jedan ili više njenih dijelova po isteku svakog desetogodišnjeg perioda.

Član 83.

1. Generalni direktor Međunarodnog ureda rada obavještava sve države članice Međunarodne organizacije rada o registrovanju svih ratifikacija, izjava i otkaza koje mu dostavljaju države članice Organizacije.

2. Obavještavajući države članice Organizacije o registrovanju druge ratifikacije koja mu se dostavlja, generalni direktor će skrenuti pažnju državama članicama Organizacije na datum stupanja ove konvencije na snagu.

84.

Generalni direktor Međunarodnog ureda rada saopštava generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, u cilju registrovanja u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, sve podatke o svim ratifikacijama, izjavama i otkazima koje je registrovao u skladu sa prethodnim članovima.

Kad god to smatra nužnim, Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada podnosi Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i razmatra da li je potrebno na dnevni red konferencije staviti pitanja njene potpune ili djelimične revizije.

Član 86.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju kojom se ova konvencija potpuno ili djelimično revidira i ako novom konvencijom nije drukčije predviđeno:

a) ratifikacija od strane jedne države članice nove konvencije kojom se vrši revizija, samim tim, bez obzira na odredbe člana 82. povlači trenutni otkaz ove konvencije, pod uslovom da je nova konvencija kojom se vrši revizija stupila na snagu;

b) onog dana kada nova konvencija kojom se vrši revizija stupa na snagu, ova konvencija prestaje da bude otvorena državama članicama za ratifikaciju.

2. Ova konvencija će u svakom slučaju ostati na snazi u svom sadašnjem obliku i sadržaju za one države članice koje su je ratifikovale, a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 87.

Tekstovi ove konvencije na francuskom i engleskom jeziku su jednako punovažni.

ANEKS
MEĐUNARODNI STANDARD ZA KLASIFIKACIJU INDUSTRIJA SVIH EKONOMSKIH
AKTIVNOSTI (REVIDIRANA 1969. god.)
LISTA GLAVNIH PODJELA, PODJELA I GLAVNIH GRUPA

Glavne podjele 1. Poljoprivreda, lov, šumarstvo and ribolov

<i>Podjela</i>	<i>Glavna grupa</i>	
11		Poljoprivreda i lov
	111	Poljoprivreda i proizvodnja mesa
	112	Poljoprivredne usluge
	113	Lov, lov sa postavljenim zamkama i uzgajanje divljači
12		Šumarstvo i sječa drva
	121	Šumarstvo
	122	Sječa drva
13	130	Ribolov

Glavna podjela 2. Rudarstvo i vađenje kamena

<i>Podjela</i>	<i>Glavna grupa</i>	
21	210	Kopanje uglja
22	220	Sirova nafta i proizvodnja prirodnog gasa
23	230	Vađenje metalne rude
29	290	Ostalo rudarstvo

Glavna podjela 3. Industrijska proizvodnja

Podjela	Glavna grupa	
31		Prehrambena industrija, industrija pića i duhanska industrija
	311-312	Prehrambena proizvodnja
	313	Proizvodnja pića
	314	Duhanska industrija
32		Tekstilna industrija, industrija odjevnih predmeta i kožna industrija
	321	Industrijska prerada tekstila
	322	Industrija odjevnih predmeta, osim obuće
	323	Proizvodnja kože i gotovih proizvoda od kože, vještačke kože i krzna, osim obuće i odjevnih predmeta
	324	Proizvodnja obuće, osim vulkanizirane ili gumene ili plastične obuće
33		Drvena industrija i industrija gotovih proizvoda od drveta, uključujući i namještaj
	331	Drvena industrija i industrija gotovih proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja
	332	Proizvodnja namještaja i dijelova za namještaj, osim metalnih
34		Papirna industrija i industrija gotovih proizvoda od papira, štamparije i izdavačke kuće
	341	Papirna industrija i industrija gotovih proizvoda od papira
	342	Štamparije, izdavačke kuće i srodne industrije
35		Hemijska industrija i industrija gotovih hemikalija, te prerađevine od nafte, uglja, gume i plastike
	351	Proizvodnja industrijskih hemikalija
	352	Proizvodnja ostalih hemikalija

	353	Rafinerije nafte
	354	Proizvodnja ostalih prerađevina od nafte i uglja
	355	Proizvodnja gotovih proizvoda od gume
	356	Proizvodnja gotovih proizvoda od plastike koji nisu klasifikovani u prethodnim grupama
36		Proizvodnja nemetalskih mineralnih proizvoda, osim prerađevina od nafte i uglja
	361	Proizvodnja grnčarije, lončarije i porculana
	362	Proizvodnja stakla i gotovih proizvoda od stakla
	369	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda
37		Bazična metalna industrija
	371	Proizvodnja čelika i proizvoda na bazi čelika
	372	Bazična metalna industrija koja nije na bazi crnih metala
38		Proizvodnja fabrikovanih proizvoda od metala, aparata i opreme
	381	Proizvodnja fabrikovanih proizvoda od metala, osim aparata i opreme
	382	Proizvodnja aparata osim električnih
	383	Proizvodnja električnih mašinskih aparata, uređaja i pribora
	384	Proizvodnja transportne opreme
	385	Proizvodnja stručne i naučne opreme, te opreme za mjerenje i kontrolu koja nije klasifikovana u prethodnim grupama, kao i fotografskih i optičkih proizvoda
39	390	Ostala proizvodna industrija

Glavna podjela 4. Električna, gas i voda

Podjela	Glavna grupa	
41	410	Električna, gas i para
42	420	Vodovod i vodo-snađjevanje

Glavna podjela 5. Građevinarstvo

Podjela	Glavna grupa	
50	500	Građevinarstvo

Glavna podjela 6. Veleprodaja i maloprodaja, restorani i hoteli

Podjela	Glavna grupa	
61	610	Veleprodaja
62	620	Maloprodaja
63		Restorani i hoteli
	631	Restorani, kafići, i ostala mjesta u kojima se služi hrana i piće
	632	Hoteli, prenočišta, kampovi i ostala mjesta za smještaj gostiju

Glavna podjela 7. Transport, skladištenje i komunikacija

Podjela	Glavna grupa	
71		Transport i skladištenje
	711	Kontinentalni transport

	712	Vodeni transport
	713	Vazdušni transport
	719	Usluge srodne transportu
72	720	Komunikacija

Glavna podjela 8. Finansiranje, osiguranje, nepokretna imovina i poslovne usluge

Podjela	Glavna grupa	
81	810	Finansijske institucije
82	820	Osiguranje
83		Nepokretna imovina i poslovne usluge
	831	Nepokretna imovina,
	832	Poslovne usluge osim aparata i opreme za iznajmljivanje i zakup
	833	Oprema za iznajmljivanje i zakup

Glavna podjela 9. Općinske i socijalne službe i lične usluge

Podjela	Glavna grupa	
91	910	Javna administracija i odbrana
92	920	Sanitarne i slične usluge
93		Socijalne i srodne komunalne usluge
	931	Usluge obrazovanja
	932	Istraživački i naučni instituti

	933	Medicinske, zubarske, ostale zdravstvene i veterinarske usluge
	934	Institucije za socijalnu pomoć
	935	Poslovna, stručna i udruženja radnika
	939	Ostale socijalne i povezane općinske usluge
94		Usluge rekreacije i kulture
	941	Filmska industrija i druge industrije za zabavu
	942	Biblioteke, muzeji, botaničke i zoološke bašte, kao i ostale usluge kulture koje nisu prethodno definisane
	949	Usluge rekreacije i zabave koje nisu prethodno definisane
95		Usluge obavljanja kućnih i ličnih poslova
	951	Usluge popravke koje nisu prethodno definisane
	952	Perionice, usluge pranja veša, kao i usluge čišćenja i farbanja mašina za pranje veša
	953	Domaća industrija
	959	Ostale lične usluge
96	960	Međunarodna i ostala extra-teritorijalna tijela

Glavna podjela 0. Aktivnosti koje nisu adekvatno definisane

Podjela	Glavna grupa	
0	000	Aktivnosti koje nisu adekvatno definisane

Primjedba:

Ustav: Član 22. Ustava Međunarodne organizacije rada

Konvencija: C 121 Konvencija o beneficijama za povrede na poslu, 1964. god.

Konvencija: C 128 Konvencija o beneficijama za invalidnost, starost i smrt hranioca porodice, 1967. god.

Konvencija: C 130 Konvencija o beneficijama za ljebarsku njegu i bolest, 1969. god.

Konvencija: C 070 Konvencija o socijalnoj sigurnosti (mornari), 1946. god.

Konvencija: C 071 Konvencija o penzionisanju mornara, 1946. god.

Ustav: Član 35. Ustava Međunarodne organizacije rada